

Autoriteit Consument en Markt
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

N.V. RENDO
Postbus 18
7940 AA Meppel
Setheweg 1
7942 LA Meppel
Telefoon (0522) 856 400
Fax (0522) 856 800
E-mail netwerken@rendo.nl
Internet www.rendo.nl

datum 23 augustus 2013
onderwerp Aanvullende zienswijze Ontwerpmethodebesluit NG5R/NE6R
van P.C. Pittau
telefoon 0522 - 856808
e-mail pcpittau@rendo.nl
onze referentie C&R/PP/APM/13-2975
uw referentie 103998/321 en 103999/314
bijlage(n)

Geachte heer, mevrouw,

1. Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) heeft, in het kader van de vaststelling van de methodebesluiten gas en elektriciteit voor de jaren 2014-2016, per brief van 30 juni 2013 N.V. RENDO (hierna: RENDO) geïnformeerd over enkele aanvullende zaken. Deze aanvullende zaken hebben betrekking op de invoering van het nieuwe marktmodel, de inkoop netverliezen gas en de gevolgen van de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBb) inzake x-factor NG3R.
2. RENDO wordt hierbij in de gelegenheid gesteld tot het indienen van een nadere schriftelijke reactie uiterlijk per 23 augustus 2013. RENDO maakt hierbij gebruik van de mogelijkheid tot het indienen van een aanvullende schriftelijke zienswijze.
3. Netbeheer Nederland (hierna: NBNL) heeft namens de gezamenlijke regionale netbeheerders gas en elektriciteit eveneens een aanvullende schriftelijke zienswijze ingediend. De zienswijze van NBNL dient hier als herhaald en ingelast te worden beschouwd. In aanvulling op de zienswijze van NBNL wenst RENDO nader in te gaan op het voornemen van ACM om de start-GAW afgekochte precario opnieuw vast te stellen.

Start-GAW afgekochte precario

Regulering systematiek

4. Op 25 juli 2013 heeft ACM een notitie (hierna: Notitie) gepubliceerd ter voorbereiding van de klankbordgroep d.d. 27 augustus 2013, methodebesluiten regionale netbeheerders 2014-2016 (hierna: Methodebesluit 2014-2016). Uit deze notitie blijkt dat ACM voornemens is de voor RENDO vastgestelde start-GAW afgekochte precario opnieuw vast te stellen. De nieuwe start-GAW afgekochte precario is lager dan die gehanteerd wordt voor de huidige reguleringsperiode.

5. Met deze Notitie negeert ACM dat vanuit de systematiek van de regulering de bepaling van de start-GAW slechts **één keer** plaats vindt. Dit is expliciet en herhaaldelijk bevestigd in het rapport van de Algemene Rekenkamer "Tariefregulering energienetbeheer" van 31 maart 2009:¹ *"In de nadien vastgestelde methodebesluiten is de Energiekamer van de start-GAW's uitgegaan, zoals die in de overeenkomsten waren afgesproken."*
6. Ook het **CBb** erkent dat de start-GAW één keer wordt vastgesteld: *"De bepaling van de GAW voor de gasaansluitdienst vindt in principe in één keer plaats (hierna: de start-GAW)".*² En *"Het vaststellen van de start-GAW is een momentopname waarbij wordt bepaald voor welke bestaande activa GTS een redelijk rendement moet kunnen behalen na de start van de regulering en wat op dat moment de waarde is van die activa".*³
7. De Regulatorische Accounting Rules (**RAR**) gaat er eveneens van uit dat de initieel vastgestelde GAW gedurende de regulering een constante is: *"De jaarlijks gestandaardiseerde afschrijvingskosten voor de activawaarde per 1 januari 2001 zijn voor elke netbeheerder te berekenen door de GAW te delen door de resterende afschrijvingstermijn. Deze jaarlijks gestandaardiseerde afschrijvingskosten worden in acht genomen totdat de GAW is gereduceerd tot nihil."*⁴

Start GAW afgekochte precario RENDO

8. In de Overeenkomst Regulering Transporttarieven Elektriciteit en Gas (hierna: Reguleringsovereenkomst) is bepaald dat er onderzoek zou worden gedaan naar Objectiveerbare Regionale Verschillen (hierna: ORV's). Dit onderzoek is in opdracht van ACM uitgevoerd door Brattle. Op basis van dit rapport heeft ACM het ORV lokale heffingen met ingang van de derde reguleringsperiode in de tariefregulering betrokken. Daartoe is in het methodebesluit voor de derde reguleringsperiode lokale heffingen als ORV erkend.
9. In het methodebesluit NG3R is de methode tot vaststelling van de start-GAW afgekochte precario vastgelegd. De start-GAW afgekochte precario voor RENDO is vervolgens vastgesteld in het x-factorbesluit d.d. 25 april 2008. Tegen dit besluit heeft RENDO bezwaar gemaakt en heeft daarna beroep ingesteld. ACM voerde in deze zaak aan dat uit jurisprudentie van het CBb blijkt dat ACM beoordelingsruimte toekomt bij het **kiezen van de methode** voor het bepalen van de start-GAW en de afschrijvingsperiode.⁵ Op 27 maart 2013 heeft het CBb uitspraak gedaan.⁶ Het CBb oordeelde dat ACM bij het **vaststellen** van de start-GAW afgekochte precario voor RENDO buiten het kader is getreden dat in het methodebesluit voor de derde reguleringsperiode is gegeven met betrekking tot het vaststellen van de individuele x-factor. Het CBb *"vernietigt het bestreden besluit voor zover het betrekking heeft op de GAW afgekochte precario"*.⁷

¹ TK 2008-2009- 31 901, nrs. 1-2, p. 86, 87:

² CBb 23 december 2011, ECLI:NL:CBB:2011:BU9127, r.o. 3.5.2.

³ CBb 8 november 2012, ECLI:NL:CBB:2012:BY2307, r.o. 3.4.4.

⁴ RAR voor Regionale netbeheerders Elektriciteit en Gas, randnr. 37

⁵ CBb 23 december 2011, ECLI:NL:CBB:2011:BU9127 en CBb, 8 november 2012, ECLI:NL:CBB:2012:BY2307.

⁶ CBb, 27 maart 2013, ECLI:NL:CBB:2013:BZ7814.

⁷ CBb, 27 maart 2013, ECLI:NL:CBB:2013:BZ7814. r.o. 7.

10. Op 26 juni 2013 neemt ACM naar aanleiding van de uitspraak van het CBb een nieuw besluit op bezwaar tot vaststelling van de individuele x-factor NG3R voor RENDO. In dit besluit stelt ACM de waarde voor de start-GAW afgekochte precario voor RENDO vast op EUR 27.195.749, conform het methodebesluit derde reguleringsperiode. Omdat dit de eerste keer is dat de GAW afgekochte precario voor RENDO is bepaald, is hiermee de start-GAW voor RENDO **vastgesteld**. Tegen dit besluit is geen beroep aangetekend, waardoor dit formele rechtskracht heeft. Gezien het doorlopende karakter van de tariefregulering, moet ACM bij volgende tariefreguleringsbesluiten deze start-GAW als uitgangspunt nemen en mag RENDO hier ook vanuit gaan.

Motivatie ACM

11. In de Notitie geeft ACM aan dat zij in het Methodebesluit 2014-2016 alsnog op andere wijze de start-GAW afgekochte precario wil gaan vaststellen. ACM stelt dat hiermee voorkomen wordt dat afschrijvingskosten die in het resultaat van netbeheerders tot uitdrukking zijn gekomen voordat de regulering begon, nogmaals in de tarieven worden verrekend. Deze motivatie is reeds door RENDO weerlegd in de procedure in het kader van het beroep tegen het x-factor NG3R en daarnaast is deze motivatie irrelevant omdat de methode voor de bepaling van de start-GAW reeds door ACM is bepaald en is vastgelegd in het methodebesluit NG3R.
12. Verder blijkt uit de procedure bij het CBb inzake het Methodebesluit GTS⁸ waarin ook geprocedeerd is over de methode van vaststelling van de start-GAW dat ACM een dubbele vergoeding niet problematisch vindt. Immers uit de uitspraak kan worden afgeleid dat ACM in het risico dat in de start-GAW activa zijn opgenomen die reeds in de tarieven zijn terugverdiend, geen zwaarwegende redenen ziet om af te wijken van de vastgestelde waarde van de start-GAW.

Conclusie

13. RENDO is van mening dat ACM met haar voornemen tot het opnieuw vaststellen van de start-GAW afgekochte precario handelt in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur waaronder het verbod van willekeur, het rechtszekerheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het gelijkheidsbeginsel. RENDO verzoekt ACM met klem om haar voornemen niet uit te voeren.

Met vriendelijke groet,

N.V. RENDO

Ger R.J. Hagevoort
Directeur ad interim

⁸ CBb, 8 november 2012, ECLI:NL:CBB:2012:BY2307